

Lázáry René Sándor

A szentek életéből

*Erényes hölgy volt rég Szent Lujza –
Nem esmért férfit még, s nem túlza...*

*Mondá Pál páternek:
„Legyen hát rámtermett,
Ha mán így felajza s felujjza!”*

(Székely-Udvarhely, 1888. február 4-én)

(Korhadt révész...)

*Korhadt révész, Kháronra változat,
A túlsó partról vontan áthozat –
Szakálla kender, békanyál, moszat.
Kérész virágzik, néma kárhozat –
Iszap alkonya,
Tiszapalkonya.*

(A Tiszánál, 1898 júniusában)

Nonsens darabok

Hódolat Wagnernek

*Volt egy hölgy – dallni ment Bayreuthba.
Rengett a bős, germán báj rajta...
Zengett Nibelungba' –
Wagner míg elunta,
Mert hangját momentán fájlalta.*

Új Bánk bán

*Mogorva tímár lett Erkel –
Míndig csak a nőkre merkel!
S mert nem zeneszerző,
Csak nejeket cserz' ő –
A jó bőr jól elkel, mer' kell!*

Don Juan a Tabánban

*Egy új Bánk bán, kivel elbánt a gaz Tabán,
Meg Don Juan, kivel tengelyt akaszt a bán,
Mulatni nyargalász egy selyma masztabán.*

*Nyomukban egy kihalt, maszturbáns masztodon
Lohol, s lihegve kérd: „Van turbán kasztodon,
Te Don?... Tekerd, akár tatár kamaszt a bán!”*

*De csak hajtatnak ők a selyma masztabán –
Vállat von Don Juan, s vág egy grimaszt a bán.
Nem fröccsöket, csupán könnyet fakaszt Tabán.*

(Budapest, 1911. május – június)

(Rosszlány szerelme...)

*Rosszlány szerelme abbizon
Rég nem romantik Barbizon
Szívemnek tömlőc csak prizon
S ha csókjait elcsaklizom –
Rosszlány szerelme börtön
Hol fogságom letöltöm
Combpárnás áristom –
Montparnasse Páris Dôme*

(Párisi impromptu, 1912. július 4.)

(Most hős eszt itt...)

*Most hős eszt itt hány statisza úzi,
Hogy hinni, hinni tiszta, tiszta szúzi!
Hát mást csalatni, majd csalódní cajka
Sorson szabódva – így volt jól kiszabva?*

*Tizának partján hídul átfeszülten
Mind váteszek, kik hígult váteszülten
Merültek mély mocsokba, holt iszapba –
Hány harci sámán, szittyá bódhiszattva!*

(1914 decemberében, Marosvásárhelyt)

Szeged dicséretére

*Néped keszeget eszeget –
Lefőzöd ebben Szatmárt meg Palatkát,
S habár e rím nem ér fabatkát,
Se szeget –
Sok keszegedből adj bár egy falatkát,
Mert nem rímelttem itt sem Bácskát, sem Szabadkát,
De kedvem mégse Te szeged –
Ömlenek, mint egy szétszakadt gát,
Hiszen boldoggá tesz eged,
S szívem csücskét is beszeged
Szöges neveddel te, Szeged!*

(Szegeden, 1917 júliusában)

A vátesz vacsorája

*Gyászhun frakkban ül a vátesz:
Kumiszt nyakal, türk halvát esz.*

*Ha sokat esz – a vádlija
Ványadt lesz, mint kravátlija.*

*Mindent rág, vesz, belapátoz,
S közben váteszt nyel a pátosz!*

*Álesz bugyesz kravátesz –
Már megkrepiált a vátesz.*

(1921. október 2-án)

Az agrai nagymogul átka

*Ím, kijelentem: örökkön, a légben is állni fog Agra,
S hidat húz a Halál a kirothadt párszi fogakra!
Ám, ha ki nem hiszi ezt – nyomorítsa a fárszi podagra,
S rázza a hindi hideg, ha kimegy vegetálni Csopakra!*

(Lám, ez a síri rovátka az agrai nagymogul átka.)

(1922. április 4.)

(Rád gondolok...)

*Rád gondolok, ha paraplémat bontom –
Hogy szóljak hozzád? Hűvösen? Bolondon?
Hozzád illőbb a szürke sárm s a bonton –
De rímeim csak immel-ámmal ontom,
Hisz föl nem érhet hír, se fáma, London!*

(1924. február 23.)

Lázary René Sándor 1859. szeptember 17-én született Kolozsvárott. 1890-től már főleg Marosvásárhelyen élt – Marossárpatakon hunyt el 1929 októberében. Költői műveinek és írott hagyatékának méltó felfedezése még hosszú ideig váratott magára. Verseinek legelső, bár elenyésző része csak 1992 augusztusában került elő a marosvásárhelyi Molter-hagyatékából, aztán később mind nagyobb és nagyobb adagokban, de szinte véletlenszerűen, a Teleki Téka titkosított állományából, illetőleg a költő özvegyének, Vajdaréthy Júliának hosszan lappangó hagyatékából, továbbá más, korabeli (részben családi, részben baráti) hagyatékokból is. Igen terjedelmes, bár eléggé szétszórt lírai életműről lévén szó, még a Lázary-versek és verstördékek számát tekintve sem bocsátkozhatunk számításokba, sem előzetes mérlegelésekbe, mert a már-már egésznek mutatkozó szövegkorpusz még újabb meglepetéseket is tartogathat – földolgozása roppant időigényes, hosszú évekre rúghat, ám kétségtelenül folyamatban van.

(Közzéteszi: Kovács András Ferenc)